

Vägledning vid omhändertagande av svårt sjuka och döende med hänsyn taget till religiös eller etnisk tillhörighet.

OBS! Ta i 1:a hand hänsyn till personliga önskemål. Ev. hör med anhöriga.

Etnisk grupp eller religion	Lokal/tillbehör	Vid behov av tolk	Omhändertagande av den döde	Vak/kontakter	Obduktion
Svenska kyrkan	-Bord med vit duk -Levande ljus		Möjlighet för närstående att se den döde.	Anhöriga. Fråga om kontakt med präst.	Enligt lagen
Romersk katolska kyrkan	-Bord med vit duk -Levande ljus		Möjlighet för närstående att se den döde.	Anhöriga. Kontakta katolsk präst i god tid, helst av samma språk.	Enligt lagen
Frikyrkliga	-Bord med vit duk -Levande ljus		Möjlighet för närstående att se den döde.	Anhöriga. Fråga om kontakt med pastor.	Enligt lagen
Ortodoxa kyrkofamiljen	Bord med vit duk -Levande ljus		Påklädes enligt tradition. Begravning den tredje dagen.	Anhöriga Bikt och nattvard av religiös företrädare.	Enligt lagen
Islam	Inga religiösa symboler	Kvinna (K) för kvinna (K) och Man (M) för Man (M)	Tvättas och kläs av anhöriga. Svepning sker i särskild svepduk. Helst begravning inom 1 dygn.	Anhöriga och vänner. Religiös företrädare vid dödsögonblicket är ofta önskvärd.	Endast i mycket angelägna fall
Judendomen	Inga religiösa symboler. -ev. levande ljus		Anhöriga av samma kön tvättar den döde. Armarna rakt längs med kroppen. Mosaiska begravningsällskapet ska kontaktas omgående. Begravning sker senast 3 dagar efter dödsfallet.	Anhöriga. Närvaro av religiös företrädare är ofta önskvärd.	Endast i mycket angelägna fall
Jehovas vittnen	Inga religiösa symboler.		Möjlighet för närstående att se den döde.	Anhöriga och vänner.	Endast i mycket angelägna fall
Buddism	Bord för religiösa föremål.	Visa K för K och vissa M för M	Ibland ska kroppen inte röras direkt efter dödsögonblicket. Tvättas och kläs av anhöriga, K för K och M för M. Särskild klädsel.	Kontakta religiös företrädare i god tid. Viktigt med fridfull atmosfär.	Endast i mycket angelägna fall, vill helst undvika.
Hinduism		Helst K för K och M för M	Tvättas av omvårdnadspersonal, kläs av anhöriga K tas om hand av K. Den döde ska ligga vänd mot öster.		Nej
Romer		Helst K för K och M för M	Tvättas och kläs av anhöriga – varierar beroende på religionstillhörighet.	Anhöriga och religiös företrädare.	I absoluta nödfall.